

Kaupunkiympäristön toimiala

Ennuste: 1/2024

Päivämäärä: 17.4.2024

Ennusteen tiivistelmä**Tiivistelmä Kymp-taso:**

- Toimialan neljästä sitovasta tavoitteesta kaksi on toteutumassa: kasvu- ja asuntotuotantotavoite sekä luonnon monimuotoisuuden tavoite.
- Rakennusten ja yleisten alueiden energiatehokkuustavoite ei ole toteutumassa. Tavoite etenee, mutta tällä hetkellä ennustetaan, että toteutuva taso energian säästöstä on 80 % tavoitteesta.
- Kaupunkilais- ja asiakaskokemuksen tavoitteen toteutuminen on ei voida ennustaa. Asiointiin liittyvän asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäviä toimia jatkettu. Tehdyissä kyselyissä asiointiin asiakastyytyväisyys on osoittautunut pääosin hyväksi. Lisäksi johdolle tehty palautejärjestelmän datasta päivittyvä näkymä jatkuvaa kehittämistä ja säännöllisiä arviointeja varten.

Tiivistelmä Kaupunkirakenne ja hallinto:

- Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden paraneminen suhteessa autoliikenteen olosuhteisiin etenee suunnitellusti. Niiden edistämiseksi on käynnissä monia hankkeita ja suunnittelua ohjataan tavoitteellisesti.
- Kaavoitustavoite ennustetaan saavutettavan, mutta sen toteumaan liittyy monenlaisia riskejä, liittyen esimerkiksi poikkeukselliseen markkinatilanteeseen
- Maanvuokrien tavoitteen 336 M€ ennustetaan toteutuvan
- Luonnon monimuotoisuuden edellytyksiin, viherverkoston yhtenäisyyteen ja ekologisiin verkostoihin liittyvät toimet etenevät suunnitellusti ja tavoitteiden ennustetaan toteutuvan
- Luovutuskelpoisten tonttien tavoitteen mukaisen määrän ennustetaan toteutuvan, mutta alkavan asuntotuotannon määrä on hyvin alhaista.

Tiivistelmä Tilat ja rakennuttaminen:

- Kaupungin omistamien tilojen huoltopyyntöjen vasteaikaa on nopeutettu kaupunki uudistusalueilla ja työ vasteaikojen parantamiseksi jatkuu.
- Omien palvelutilojen pitkän tähtäimen suunnitelmien laadinta etenee ja tänä vuonna on valmistumassa noin 200 suunnitelmaa, joilla tähdätään kunnossapitokorjausten oikea-aikaiseen kohdentamiseen.
- Koulu- ja päiväkotitilojen toteuttamisen suunnitteluohjeistuksen kehittäminen on aloitettu ja kehitystyö tulee jatkumaan koko vuoden. Tehokkuutta palvelutilojen toteuttamiseen haetaan tänä vuonna tilojen suunnitteluvaihetta kehittämällä ja tämän osalta tarkastelu on aloitettu.
- Toimitilastrategian toimeenpano jatkuu suunnitellusti mm. toimialojen yhteisen tilaprosessin kehittämisellä.
- Infra- ja talonrakentamisen päästöjen vähentäminen Green Deal tavoitteiden mukaisesti etenee.
- Katutöiden haittojen vähentämistä on edistetty mm. vuoden katutyömaakilpailun järjestämisellä ja työnaikaisten liikennejärjestelyjen mittarin kehittämistä on jatkettu. Katutöiden ja muille yleisille alueille kohdentuvien rakennus- ja korjaustöiden työmaalupauksen käyttöönottoa on edistetty. Käyttöönotto edellyttää nykyistä parempaa valmiutta urakoiden poikkeamien seurantaan. Tätä parempaa valmiutta edistetään toimenpiteillä.

Tiivistelmä ATT:

- Asuntotuotannon talousarviossa päätettyyn toimintakatteeseen on haettu muutosta kaupunginvaltuustosta. Asuntotuotannon tulot kertyvät rakennuttamispalkkioista, joiden tulouttamisperiaatetta on muutettu tilintarkastajien antaman suosituksen perusteella vuoden 2023 lopussa. Muutosta ei voitu ottaa huomioon vuoden 2024 talousarviossa. Rakennuttamispalkkioiden tulouttaminen vaikuttaa kaupungille muodostuviin rakennusaikaisiin korkomenoihin.
- Uusiutuvan energian käyttöön ja energiatehokkuuteen ja Green Deal –vaatimusten täyttämiseksi etenevät nyt voimassa olevien vaatimusten osalta suunnitellusti.
- Parempaan asiakastyytyväisyyteen ja vahvempaan asiakasajatteluun tähtäävät toimet etenevät.
- Oman tuotannon asuntorakentaminen ja asuntojen peruskorjaukset jatkuvat ja myös välimuodon asuntojen rakentamista jatketaan poliittisen päätöksenteon sallimissa määrin. Toimintaympäristön muutosten johdosta asuntorakentamisaloituksissa ei päästä määrälliseen tavoitteeseen, mutta oman

asuntotuotannon osuus koko Helsingin asuntotuotannosta on todennäköisesti tänäkin vuonna merkittävä.

- Asuntojen myynti on edelleen hiljaista, mikä vaikuttaa oman asuntotuotannon taloudelliseen tulokseen tänä vuonna.

Tiivistelmä Palvelut ja luvat:

- Rakentamisen suhdannetilanne on vähentänyt jonkin verran rakennuslupien ja -katselmusten määriä, samoin kaupunkimittauksen laskutettavia työsuoritteita.
- Pysäköinninvalvonta on tehostunut siten, että työtä tehdään tavoitteellisemmin ja sitä kautta valvontamäärät ovat kasvaneet.
- Luonnon monimuotoisuuteen (esim. LUMO-ohjelma) ja Itämeren suojeluun liittyvät toimet etenevät suunnitellusti. Toimialan johto on hyväksynyt lintuturvallisuusohjeistuksen käytettäväksi rakennuksia suunniteltaessa ja valvottaessa. Viiden uuden luonnonsuojelualan perustamistyö on aloitettu ja aikataulutettu.
- Tapahtumien luvitus etenee suunnitellusti. Tapahtumallisuutta ja luvitusta kehitetään, mutta kansallisen Luvat ja valvonta -kerroksen (TEM) käyttöönotossa haasteita, jotka selvityksessä.
- Ympäristöluvitus ja valvonta, terveydensuojeluun liittyvä valvonta sekä elintarviketarkastukset (Oiva) ovat toteutuneet pääosin tavoitteiden mukaan.
- Digitaalisten kaksosten ja kaupunkitietomallin kehitys etenee suunnitellusti luoden perustaa vuonna 2025 voimaan tulevaan Rakentamislain edellyttämään tietomallipohjaiseen viranomaistoimintaan.
- Asiointiin liittyvän asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäviä toimia jatkettu. Tehdyissä kyselyissä asiointiin asiakastyytyväisyys on osoittautunut pääosin hyväksi. Lisäksi johdolle tehty palautejärjestelmän datasta päivittyvä näkymä jatkuvaa kehittämistä ja säännöllisiä arviointeja varten.
- Asuntojen vuokrausaste on 89,95 %. Työsuhdeasumisen uudelleenorganisointi käynnistetty.

Tiivistelmä Yleisten alueiden kunnossapito

- Kaupunkiuudistusalueilla toteutetaan roskaisuuden mittauksia, jonka tulosten perusteella pyritään vähentämään alueiden roskaisuutta. Toimialat ylittävä yhteistyö Symppisten ympäristöjen puhtaanapidon tehostamiseksi on aloitettu. Toimenpiteiden konkreettinen toteutus alkaa kevään edetessä.
- Talvihoidon laatutason laaja kehittämishanke on jatkunut mm. palauteanalyysien kautta ja valvontaa tehostamalla ja kohdistamalla. Lumensulatuslaitoksia on saatu koekäyttöön 2kpl ja merivastaanotto Hernesaareissa saatu toimimaan. Toimenpiteet helpottivat lopputalven hoitamista sekä parantavat talvihoidon laatua jatkossa. Uusissa alueurakoissa talvihoidon laatuvaatimuksia on nostettu merkittävästi.
- Teknisen palvelustrategian mukaisesti on kilpailutettu Vuosaaren ja Tapaninkylän alueurakat, jotka alkavat lokakuussa 2024. Oman tuottajan Staran sopimushinnoissa alkaa näkyä toiminnan tehostuminen.
- Ulkovalaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi jatkuu ja valaisinvaihtoja ja –saneerauksia kohdennetaan erityisesti kaupunkiuudistusalueille.

Tiivistelmä HSL- ja HSY kuntayhtymien maksusuodet:

- Helsingiltä laskutettava kuntaosuus toteutuu talousarvion mukaisena 242,4 M€.
- Osavuositarkastuksen 1 toteumaksi on ennustettu 267,2 M€, jolloin ennusteen toteutuessa Helsinki käyttäisi ylijäämäkertymiä tänä vuonna 24,7 M€.

Tiivistelmä Tuki HKL:lle:

- Infrainvestointien rahoittamiseen käytettävien lainojen korkojen nousu sekä Länsimetron vastikkeiden nousu lisäävät kaupungin tuen tarvetta verrattuna edellisiin vuosiin.

Tiivistelmä Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu KL Oy:lle:

- Tulojen arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 1,0 milj. euroa, ennusteen ollessa 39,7 M€. Menojen ylitys 1,3 M€ johtuu poistojen toteutumisesta budjetoitua enemmän. Isojen hankkeiden todellinen keskimääräinen poisto-aika on alempi kuin budjettilaskelmissa on arvioitu.

Tiivistelmä Investoinnit:

- Rakennukset
 - Määrärahaa arvioidaan käytettävän 82 % 320,0 M€ (TA 391,0 M€). Käyttämättä jää n. 71,0 M€ (Uudishankkeista 44,0 M€, korjaushankkeet 27,0 M€)
 - Merkittäviä riskejä ovat hankkeiden aikataulujen viivästymiset. Alhaiset tarjoushinnat voivat aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia urakoitsijoille ja/tai aliuurakoitsijoille. Urakoitsijoiden ja materiaalityöntekijöiden konkurssien riski on suurempi kuin edellisenä vuonna.

- Määräraha jää käyttämättä, koska Kruunuvuorenrannan palvelukorttelin, Malmin hautausmaan keskitetyt vainajatilat, päiväkotit Tuulen ja Harbonkadun hankkeiden toteutusedellytykset eivät toteutuneet suunnitellun aikataulun mukaisesti.
- Määräraha jää käyttämättä, koska Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin, Stadin ammattiopiston (Nilsiäkatu 6), Ensi linja 1 kohteen toiminnallisen muutokset, Itä-Pasilan väestönsuojan, Yrjönkadun uimahallin ja Nilsiäkadun toimipisteen korjaushankkeiden aloitusedellytykset eivät toteutuneet suunnitellun aikataulun mukaisesti. Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin korjaushankkeen aloitus on viivästynyt enimmäishinnan korotuksen takia.
- Infra
 - Määrärahaa arvioidaan käytettäväksi 102 % 440,4 M€ (TA 430,9 M€). Infrainvestoinnit Kyliin käytettäväksi ovat ylittämässä määrärahatarpeen 12,3 M€ (104 %). Kkn käytettäväksi osoitetut projektialueiden määrärahat ovat alittumassa 2,8 M€ (98 %)
 - Vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen myynti jäi rakennusalan voimakkaassa laskusuhdanteessa vähäiseksi, noin 8 miljoonaan euroon. Vuoden 2024 kiinteän omaisuuden myyntitulot ovat ennusteen mukaan talousarviosta poiketen noin 50 miljoonaa euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa.
 - Vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kaupunki on ostanut maata vain vähäisesti. Päätöksiä ostoista on valmisteltu ja tehty yhteensä 20,2 miljoonan euron edestä, joista noin 19,5 miljoonan euron kauppojen arvioidaan toteutuvan vuoden toisella neljänneksellä.
 - Merkittävimmät esirakentamishankkeet kohteet ovat Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen esirakentaminen, Marian kampusalueen purku- ja esirakentamistoimenpiteet, Vuosaaren lukion sekä Roihupellon kampuksen purkuhankkeet ja Huopalahden-portin puron siirtohanke.
 - Kaduissa ja liikenneväylissä Fingridin 400 kV maakaapelin edellyttämä tukimuuri Viikintiellä ja Sahamylyrinteen aikataulun aikaistaminen nostavat uudisrakentamisen määrärahatarvetta.
 - Merkittävimpiä katujen peruskorjaushankkeita ovat vuonna 2023 käynnistyneet Mannerheimintien peruskorjaus ja Havis Amandan veistoksen kokonaisuuden peruskorjaus.
 - Uudelleenpäällistysten kustannusnousun takia määrärahalta toteuttavien kohteiden määrän pysyminen ennallaan on edellyttänyt noin miljoonan euron määrärahatason nostoa.
 - Merkittävimmät vuoden 2024 ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalta toteutetaan muun muassa Pirkkolan yleisurheilukentän perusparantaminen sekä käynnistetään Oulunkylän tekojääradan ja Herttoniemen liikuntapuiston peruskorjaus. Vuosaaren Heteniityn kentän alueen peruskorjauksen suunnittelu jatkuu.
- Irtain
 - Käytettävissä oleva määräraha on toteutumassa 88 % 6,1 M€ (TA 6,9 M€)
 - Tietotekniikkahankintojen ennuste on 5,7 M€, käytettävissä oleva määräraha on 5,8 M€ (TA 6,5 M€) johtuen vuoden 2023 määrärahojen ylityksestä.
 - Määrärahalta varmistetaan jo käynnistyneiden järjestelmäkehitysten jatko ja aloitetaan toimialan toiminnan kannalta välttämättömien teknisesti vanhentuneiden tietojärjestelmien korjausvelan vähentäminen. Näiden lisäksi isoimpia kehittämisen kokonaisuuksia ovat lainsäädännön vaatimuksista tulevat muutokset sekä toiminnan muutoksista aiheutuvat ja strategiasta syntyvät uudet ICT-projektitarpeet.

Ennusteen analyysi: talousarvion toteutumiseen vaikuttavat tekijät (käyttötalous, investoinnit sekä palvelukustannukset) sekä niiden johdosta käynnistetyt johtamistoimenpiteet

Käyttötalous

31001 Kaupunkirakenne ja hallinto

Tulot (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 32 milj. eurolla, ennusteen ollessa 415,1 milj. euroa. Maanmyyntituloja ei saavuteta asuntorakentamisen muuttuneen korko- ja suhdannetilanteen takia.

Rakentamisen markkinatilanne säilyy ennusteitakin huonompana. Tällä on suoria vaikutuksia suunnittelutyöhön, kun hankkeita kaatuu ja suunnittelua joudutaan tekemään uudestaan. Hankkeille joudutaan neuvottelemaan uusia toteuttajia ja jo sovittuja asioita joudutaan neuvottelemaan uudestaan. Yksityiselle maalle laaditut kaavat kaatuvat maanomistajien vetäytyessä, millä on vaikutusta koko vuoden kaavoitusmääriin. Kaavoitustavoitetta seurataan kuitenkin nyt tarkemmin vain kaupungin maan osalta, ja asetetun tavoitteen ennustetaan toteutuvan.

Heikko markkinatilanne näkyy aloitettujen asuntojen kokonaismäärässä. Aiemmista vuosista tullaan jäämään selvästi. Kaupunki kuitenkin ylläpitää normaalia suunnitelmatasoa ja turvaa luovutuskelpoisten tonttien määrän tavoitteen mukaisesti. Toisin sanoen kaupunki turvaa kasvun ja asuntotuotannon edellytykset markkinatilanteen kohentumista odottaessa.

Sitova toimintamenojen määrä arvioidaan alittavan tulosbudjetin noin 0,2 milj. eurolla, ennusteen ollessa 74,2 milj. euroa. Alitus johtuu pääosin rekrytointiviiveistä.

31002 Tilat ja rakennuttaminen

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan ylittävän noin 0,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 265,6 milj. euroa.

Tilat-palvelun sitovan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 264,2 milj. euron mukaisesti. Tulojen (toimintatuotot ja valmistus omaan käyttöön) arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 2,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa 617,4 milj. euroa. Ylitys johtuu muutoksista Sotepe sopimuskannassa sekä yleisesti hankkeiden aikatauluissa. Toimintamenot ylittävät noin 2,5 milj. euroa, ennusteen ollessa 353,2 milj. euroa. Ylitystä kunnossapitotöiden, energiakustannusten sekä muun ylläpidon osalta. Vuokra- ja vastikekustannusten arvioidaan toteutuvan budjetoitua alhaisempana.

Yleiset alueet neton sitovan toimintakatteen ennustetaan ylittävän tulosbudjetin noin 0,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 1,4 milj. euroa. Tulojen (myyntituotot sekä valmistus omaan käyttöön tulot) arvioidaan alittavan 0,1 milj. euroa. Henkilöstömenoissa säästöä arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa.

31003 Asuntotuotanto

Kaupunkiympäristölautakunnassa käsitellyn muutetun talousarvion toimintakatteen sitovan toimintakatetavoitteen (-7,9 milj. euroa) arvioidaan toteutuvan.

Tulouttamisen muutoksen seurauksena vuoden 2024 tuloutettavat rakentamispalkkiot ovat jäämässä 33,2 miljoonaan euroon, muutosta -1,5 miljoonaa euroa (TB 34,7 M€) Tulouttamista tarkastellaan ja tarkennetaan paremmin suoriteperusteiseksi. ATT:ssä on käynnistetty toimenpiteet tarkempaan työajanseuraamiseen, jolla nähdään työajan jakautumista rakentamisen eri vaiheissa tarkemmin.

Korkokustannukset käyttöluotossa ovat nousseet vuoden 2023 alusta (n. 2 %) vuoden 2023 loppuun ja 2024 alkuun lähes kaksinkertaiseksi (n.3,8 %), käytössä 1 kk euribor.

Asuntotuotannon markkinatilanne on haastava ja myymättömistä on tulossa hoito – ja pääomavastikekuluja n. 1,7 milj. eurolla vuoden 2024 aikana (Hitas: n.1 M€, Haso n. 0,7 M€) (TA24: 0,8 M€)

31008 Palvelut ja luvat

Kokonaisuudessaan tilanne vakaa ja toteuma linjassa tulosbudjetin kanssa. Talousarviokohdan sitovan toimintakatteen arvioidaan ylittävän noin 0,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 34,7 milj. euroa.

Tulojen ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 150,8 milj. euron mukaisesti. Rakentamisen suhdannetilanne vaikuttaa rakennusvalvonnan ja kaupunkimittauksen laskutettavan työn määrään. Tämä oli huomioitu budjetissa. Tuottavuusohjelma on tuottanut tulosta pysäköinninvalvonnassa, mikä näkyy valvontatapahtumien määrissä. Lisäksi asukaspysäköintitunnusten hintojen nosto vaikuttaa pysäköinninvalvonnan tuottoihin. ICT-kehittämisessä esiintyy paikoin isoja, koko toimialaa koskevia haasteita, mikä voi vaikuttaa tuottavuuden kehittymiseen.

Toimintamenojen arvioidaan alittavan 0,1 milj. eurolla, ennusteen ollessa 116,1 milj. euroa. Säästö johtuu henkilöstökuluista sekä palvelujen ostoihin kohdistuvista viivästyksistä.

31009 Yleisten alueiden kunnossapito

Tulojen arvioidaan ylittävän tulosbudjetti noin 0,5 milj. eurolla, ennusteen ollessa 10,950 milj. euroa. Sitova toimintamenojen määrä ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 102,4 milj. euron mukaisesti. Yleisten alueiden tilikauden aikana toteutettavissa olevia sopeuttamistoimenpiteitä on päivitetty siten, että sopeuttamistoimenpiteitä on tarvittaessa käytössä 0,34 miljoonalla eurolla.

31004 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

HSL maksuosuuksien arvioidaan toteutuvan tulosbudjetin 242,4 milj. euron mukaisesti. HSY maksuosuuksien ennustetaan toteutuvan tulosbudjetin 2,3 milj. euron mukaisesti.

Osavuositarkastuksen 1 toteumaksi on ennustettu 267,2 milj. euroa, jolloin ennusteen toteutuessa Helsinki käyttäisi ylijäämäkertymiä tänä vuonna 24,7 milj. euroa.

31006 Tuki HKL:lle

Tuki HKL:lle ennustetaan alittavan tulosbudjetti noin 0,8 milj. eurolla, ennusteen ollessa 18,9 milj. euroa.

31007 Infrakorvaus HSL:ltä ja maksu KL Oy:lle

Tulosbudjetissa asetetun sitovan toimintakatetavoitteen arvioidaan alittuvan noin 0,3 milj. eurolla, ennusteen ollessa -14,3 milj. euroa.

Tulojen arvioidaan ylittävän tulosbudjetti 1,0 milj. euroa, ennusteen ollessa 39,7 milj. euroa. Menojen ylitys 1,3 milj. euroa johtuu poistojen toteutumisesta budjetoitua enemmän. Isojen hankkeiden todellinen keskimääräinen poisto-aika on alempi kuin budjettilaskelmissa on arvioitu.

Palvelukustannukset

Ei raportoida ensimmäisessä ennusteessa.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön käyttö	Talousarvio 2024	Ennuste 1/2024
Henkilöstön määrä	1 781	1 804

Tilankäyttö

Tilankäytön mittarit	Talousarvio 2024	Ennuste 1/2024
Toimistotilat yhteensä m ²	18 729	18 729
Toimistotilat m ² /henkilö	10,5	10,4

Investoinnit**802 Rakennukset**

Talonrakennusinvestointeihin vuodelle 2024 on osoitettu investointimäärärahaa 391,04 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 talonrakennusmäärärahaa ennustetaan käytettävän 320 miljoonaa euroa eli 82 % budjetoidusta määrärahasta.

Investointimäärärahan käyttöennuste on arvioitu hankkeiden aikataulujen ja toteutusmuotojen, tehtyjen tilausten, toteutuneen laskituksen ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden osalta määräluettelon perusteella.

Hankkeita on käynnissä noin 270 kappaletta.

Merkittäviä riskejä ovat hankkeiden aikataulujen viivästymiset. Alhaiset tarjoushinnat voivat aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia urakoitsijoille ja/tai alirakokoitsijoille. Urakoitsijoiden ja materiaali-toimittajien konkurssien riski on suurempi kuin edellisenä vuonna. Alkuvuonna käynnistyneet poliittiset lakot voivat hetkellisesti vaikeuttaa materiaalien saatavuutta ja hidastaa rakentamisen tahtia. Työmailta ei ole kuitenkaan saatu viestejä lakoista johtuvista viiveistä.

Valitukset (kaava, rakennuslupa, urakoitsijavalinta) voivat myös hidastaa hankkeiden etenemistä.

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Vuoden 2024 määräraha on 160,59 milj. euroa. Uudisrakennushankkeisiin ennustetaan käytettävän 116,56 miljoonaa euroa eli 73 % budjetoidusta määrärahasta. Uudisrakennushankkeille osoitetusta investointimäärärahasta jää käyttämättä 44,04 miljoonaa euroa.

Ennusteissa on huomioitu hankkeiden toteutusmuodot ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden laskutus on ennustettu urakka-aikataulujen perusteella, maksuerätaulukoiden mukaan. Vuoden loppupuolella valmistuvien hankkeiden viimeiset maksuerät on ennustettu siirtyvän seuraavalle vuodelle.

Määräraha jää käyttämättä koska Kruunuvuorenrannan palvelukorttelin, Malmin hautausmaan keskitetyt vainajatilat, päiväkotit Tuulen ja Harbonkadun hankkeiden toteutusedellytykset eivät toteutuneet suunnitellun aikataulun mukaisesti. Kottby grundskolanin ja Kontulan pelastusaseman laskutus oli 2023 vuonna arvioitua suurempi ja kuluvan vuoden käyttö jää vastaavasi pienemmäksi.

Kruunuvuorenrannan palvelukorttelihankkeesta tehty valitus viivästyttää hankkeen aikataulua vähintään puolella vuodella. Hankkeen suunnittelua on jatkettu valituksesta huolimatta. Päiväkotit Tuulen hankesuunnitteluvaihe ja päiväkotit Harbonkadun rakennusluvan saanti viivästyivät puolella vuodella. Hankkeiden toteutusvaihe alkaa tammikuussa 2025. Malmin hautausmaan keskitetyt vainajatilahankkeen sisällön muutoksen takia hankkeen aloitus on viivästynyt puolella vuodella. Hankkeen rakennusvaihe käynnistyy toukokuussa 2024.

Pakilanpuiston allianssihankeeseen 2. vaihe on valmistunut vuonna 2023 ja takuuvuosille varattu määräraha jää pääosin käyttämättä.

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Korjausrakentamishankkeille osoitettu investointimääräraha on 230,45 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin ennustetaan käytettävän 203,45 milj. euroa eli 88 % budjetoidusta määrärahasta. Korjaushankkeille osoitetusta investointimäärärahasta jää käyttämättä 27,01 miljoonaa euroa.

Ennusteissa on huomioitu hankkeiden toteutusmuodot ja rakentamisvaiheessa olevien hankkeiden laskutus on ennustettu urakka-aikataulujen perusteella, maksuerätaulukoiden mukaan. Vuoden loppupuolella valmistuvien hankkeiden viimeiset maksuerät on ennustettu siirtyvän seuraavalle vuodelle.

Määräraha jää käyttämättä koska Pihlajiston ala-asteen ja päiväkodin, Stadin ammattiopiston (Nilsiäkatu 6), Ensi linja 1 kohteen toiminnallisen muutokset, Itä-Pasilan väestönsuojan, Yrjönkadun uimahallin ja Nilsiäkadun toimipisteen korjaushankkeiden aloitusedellytykset eivät toteutuneet suunnitellun aikataulun mukaisesti. Grundskolan Norsenin Cygnaeus-enhetenin korjaushankkeen aloitus on viivästynyt enimmäishinnan korotuksen takia.

Finlandiatalon perusparannuksen laskutus oli 2023 vuonna arvioitua suurempi ja kuluvan vuoden käyttö jää vastaavasi pienemmäksi. Käpylän peruskoulun Väinölä rakennuksen korjaushanke on valmistunut vuonna 2023 ja takuuvuosille varattu määräraha jää pääosin käyttämättä.

Korjaushankkeille osoitetuista käyttämättä jäävistä määrärahoista 8,6 miljoonaa euroa ohjelmoidaan kohdentamattomille korjaushankkeille.

Korjausrakentamismäärärahan kohdentamattomille korjaustoille osoitettu määräraha 2,95 miljoonaa euroa ja käyttämättä jäävistä uudelleen ohjelmoiduista määrärahoista 8,6 milj. euroa, yhteensä 11,55 miljoonaa euroa käytetään välttämättömiin toiminnallisiin muutostöihin palveluverkkoa kehitettäessä.

Kestävän kehityksen ja energiainvestointeihin on varattu 2,5 miljoonaa euroa. Näille hankkeille osoitetut määrärahat käytetään kokonaan.

Infrainvestoinnit**801 Kiinteä omaisuus****8 01 50 Kiinteän omaisuuden myynti**

Vuonna 2024 kiinteää omaisuutta arvioidaan myytävän 85 miljoonalla eurolla, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 4,25 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät 80,75 miljoonan euron myyntivoitot kirjataan tuloiksi talousarviokohtaan Kaupunkirakenne. Myyntiarvion toteutumiseen liittyy suhdannetilanteen takia poikkeuksellista epävarmuutta. Lisäksi myyntitulon saavuttaminen edellyttää, että myytäviksi päätettyjen tonttien asemakaavat vahvistuvat suunnitellusti ja tonttien luovuttamisen vaatimien katujen, esirakentamisen ja rakennuskelpoiseksi saattamisen rahoitus- ja toteutusresurssit on ajoissa varmistettu. Kaupunginhallitus on 1.4.2019 hyväksynyt uudet tontinluovutuslinjaukset, jossa tontit luovutetaan ensisijaisesti vuokraamalla, ja myymällä vain erityisistä syistä. Ennen linjauspäätöstä tehdyissä sopimuksissa ja varauksissa noudatetaan kuitenkin jo tehtyjä sopimuksia (vuokraus osto-optioin) sekä päätöksiä luovutusmuodosta. Linjausten yhteydessä arvioitiin, että tehtyjen sopimusten ja varausten toteutuminen lähivuosien osalta mahdollistaisi keskimäärin 100 miljoonan euron vuosittaiset maanmyyntitulot vuosille 2019–2023. Tämän jälkeen myyntitulot ovat vuosittain pienemmällä tasolla, ellei linjaukseen tehdä tarkistuksia tontinluovutuslinjausten arvioinnin yhteydessä vuonna 2024.

Vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen myynti jäi rakennusalan voimakkaassa laskusuhdanteessa vähäiseksi, noin 8 miljoonaa euroon. Ennustamme että vuonna 2024 kiinteän omaisuuden myyntitulot ovat talousarviosta poiketen noin 50 miljoonaa euroa, josta kiinteän omaisuuden myyntiin kirjataan tasearvon mukaiset 2,5 miljoonaa euroa.

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset, Kylk käytettäväksi

Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset (8 01 01) on talousarviossa osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa 42,5 miljoonaa euroa.

Määräraha pitää sisällään aiemmin talousarviokohtaan Täydennysrakennuskorvaukset ja korvausinvestoinnit (8 01 03 02) sisältyneen määrärahatarpeen. Vuodelle 2024 kohdistuu myös erityisesti Eteläisen Postipuiston, Huopalahdenportin ja Pitäjänmäen aseman asemakaavojen maankäyttö- ja rakennusluovutussopimusten kirjanpitoluokan määrärahatarpeet yhteensä noin 20,9 miljoonaa euroa. Jatkossakin maanhankinnan määrärahatarpeet ovat täydennysrakentamisen takia aiempaa määrärahatasoa korkeampia, kuitenkin niin että tarve vaihtelee vuosittain.

Täydennysrakentamiskorvauksella hankitaan kaupungille maata ja uutta asuinrakennusoikeutta. Korvausinvestoinneilla hankitut alueet saatetaan rakentamiskelpoiksi tonteiksi. Kaupunginhallituksen 26.4.2021 hyväksymän Maapoliittisten linjausten 2. osan myötä hankintamäärärahaa ennakoidaan tarvittavan erityisesti myös muiden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman kärkihankkeiden kuin AM-ohjelman kaupunki uudistusalueiden tavoitteiden toteutumisen edistämiseksi.

Esitetty määräraha ei sisällä maanvaihtojen, erillisten ennakoimattomien hankkeiden vaatimien (kiireellisten) maanhankintojen eikä maankäyttö- ja rakennusluovutussopimusten maana saatavien maankäyttökorvausten ja niihin liittyvien kiinteistöjärjestelyjen vaatimia ns. teknisiä määrärahoja, joiden määrät vuositasolla suuresti vaihtelevat. Niiden osalta esitetään tapauskohtaisesti ylitysoikeuksia, ellei näitä tarpeita ole huomioitu määrärahavaroituksissa.

Vuoden 2024 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kaupunki on ostanut maata vain vähäisesti. Päätöksiä ostoista on valmisteltu ja tehty yhteensä 20,2 miljoonan euron edestä, joista noin 19,5 miljoonan euron kauppojen arvioidaan toteutuvan vuoden toisella neljänneksellä. Ennustamme että kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset toteutuvat vuoden 2024 aikana suunnitellusti.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt, rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylk käytettäväksi**8 01 03 01 Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen**

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 16,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 osalta määrärahan toteumassa on epävarmuutta suurten purkuhankkeiden aikatauluepävarmuuksien vuoksi. Määrärahatarpeen vuodelle 2024 arvioidaan olevan 3 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua suurempi.

Projektialueiden ulkopuolisten täydennysrakennusalueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen varattua määrärahaa käytetään luomaan edellytyksiä erilaisten rakennushankkeiden toteuttamiseen. Vuosittain keskimäärin 40–70 asunto- ja toimitilatonttia sekä useita kaupungin palveluverkon kehittämiseen liittyvää tonttia saatetaan määrärahalla rakentamiskelpoiseksi. Määrärahalla toteutettavat toimenpiteet koskevat muun muassa pilaantuneiden maiden puhdistamista, johtosiirtoja, rakennusten purkuja sekä muuta esirakentamista.

Vuonna 2024 määrärahalla toteutetaan vuodelta 2023 jatkuvia hankkeita sekä niitä hankkeita, joihin on sitouduttu erilaisin sopimuksin. Lisäksi käynnistetään uusia palveluverkon kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen liittyviä esirakennushankkeita. Merkittävimmät tiedossa olevat kohteet ovat Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen esirakentaminen, Marian kampusalueen purku- ja esirakentamistoimenpiteet, Vuosaaren lukion sekä Roihupellon kampuksen purkukampanat ja Huopalahdenportin puron siirtohanke.

803 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen, perusparantaminen ja muut investoinnit, Kylv käytettäväksi

Talousarviokohdalle on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 95,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 96,8 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 102 %.

8 03 01 01 Uudisrakentaminen

Katujen uudisrakentamiseen on osoitettu 25,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 27,3 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 106 %.

Merkittävimpiä uudisrakentamiskohteita ovat Raide-Jokerin varren täydennysrakentamisalueet, Marian kampusalue, Huopalahdenportti Pikku Huopalahden pohjoisosassa, Viikin Sahamylynrinne sekä Kielilukion ympäristö ja Ratasmyllykuja Myllypurossa. Suutarilan Tapulikaupungintien pohjoispuolisten sorakatuojen rakentaminen kaduiksi ja Vanhan Porvoontien meluesteen toteutus alkavat vuonna 2024. Fingridin 400 kV maakaapelin edellyttämä tukimuri Viikintiellä ja Sahamylynrinteen aikataulun aikaistaminen nostavat uudisrakentamisen määrärahatarvetta.

8 03 01 02 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

Katujen perusparantamiseen ja liikennejärjestelyihin on osoitettu 61,4 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 62,0 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 101 %.

Merkittävimpiä katujen peruskorjaushankkeita ovat vuonna 2023 käynnistyneet Mannerheimintien peruskorjaus ja Havis Amandan veistoksen kokonaisuuden peruskorjaus. Ulkovalaistuksen peruskorjaus ja liikennevalojen sekä muun telematiikan uusinta on osa katujen peruskorjausta. Määrärahalla saneerataan ulkovalaistusverkkoa ja liikennevaloja pääsääntöisesti osana yhteiskaivuja, kun sähkö- ja televerkkoja uudistetaan. Lisäksi vanhoja ulkovalaisimia vaihdetaan ledivalaisimiksi joko hankkeiden peruskorjauksen yhteydessä tai erillisinä valaisinvaihtohankkeina.

Siltojen ja muiden erikoisrakenteiden (ranta- ja tukimurit, portaat, melusteet) peruskorjausten määrärahaan sisältyvät peruskorjausten lisäksi myös uusittavien siltojen investointikustannukset. Uusittavia taitorakenteita ovat Kauppatorin rantamuri ja Kolera-altaan eteläinen pistolaituri. Kulosaaren sillassa on havaittu painumasta johtuvia vaurioita, jotka edellyttävät sillan uusimista. Sillan yleissuunnittelu käynnistyi vuoden 2022 lopulla ja valmistuu keväällä 2024. Suunnittelu jatkuu rakennesuunnittelulla. Vuonna 2024 peruskorjattavia siltoja ovat Viikin liittymässä olevat vielä korjaamattomat sillat, Rajakylän risteyssilta sekä Lahdentien ja Lapinlahdenkadun ylikulkusillat. Lisäksi Crusellin sillalla on havaittu laajoja vaurioita vesieristeessä, ja pintarakenteiden uusiminen sillalla käynnistyy. Jätkäsaaren kannaksen sillan uusimisen käynnistymiseen varaudutaan marras-joulukuussa 2024.

Uudelleenpäällystyksen kustannusnousun takia määrärahalla toteuttavien kohteiden määrän pysyminen ennallaan on edellyttänyt noin miljoonan euron määrärahatason nostoa.

Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahalla toteutetaan runkolinjan 560 edellyttämät muutokset Meri-Rastilassa, linjojen 20 ja 25 pysäkkijärjestelyt Töölössä sekä muita pieniä joukkoliikenteen pysäkkiparannuksia.

Liikennejärjestelyjen määrärahalla jatketaan automaattisten nopeusvalvontapisteiden asennusta kaduille sekä varaudutaan älyliikenteen järjestelmien sekä opasteiden kehittämiseen. Liikennejärjestelyihin on sisällytetty myös

Esplanadien alueen kokeiluun liittyvät kustannukset sekä rahoitus nopeiden viherryttämisinvestointien toimintamallille, jonka tarkoituksena on lisätä katu- ja puistoalueiden viherryttämistä kaupunkirakenteessa.

Pyöräilyn ja jalankulun väyliin osoitettu määrärahaa toteutetaan Mannerheimintie välillä Postikatu Reijolankatu, Kansalaistori-Kaisaniemi pääradan alikulkukäytävä (Kaisantunneli), Itäbaanan jatkon –urakat, Aleksis Kiven kadun peruskorjaus, pyöräilyn ja jalankulun liikennejärjestelyitä läntisen ja itäisen kantakaupungin alueella sekä aloitetaan Pohjoisbaanan toteutussuunnittelu. Hämeentien peruskorjaus välillä Kustaa Vaasan tie Annalantie siirtyy taloussuunnitelmakauden ulkopuolelle.

8 03 01 03 Muut investoinnit

Muihin investointeihin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa 7,8 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 7,5 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 96 %.

Muut investoinnit ovat kadunpidon tukipalvelujen tai muita yleisten alueiden vaatimia investointeja. Täyte-maan vastaanottoaikkojen määräraha käytetään kaivumaiden hyödyntämishojelman mukaisesti maa-ainesten hyötykäyttö- ja vastaanottoaikkojen toteuttamiseen.

Lumenvastaanottoaikkojen ja hiekkasiilojen investointimäärärahoilla kehitetään ja rakennetaan lumenvastaanotto toiminnan kapasiteettia vastaamaan Helsingin kaduilta tulevaa lumen hävitystarvetta kaupungin toimivuuden turvaamiseksi talviaikana. Lisäksi kehitetään nykyisten hiekoitussepin varastosilojen ja suolavastojen perusparannuksia kaupungin eri osissa. Lumen hallinnan toimenpiteitä ovat muun muassa Ruukinlahdenpuiston lumitilan toteutus, Maununnevan vesienkäsittelyn parantaminen, Metsäläntien ja Fastholman lumen maaläijityksen muutokset sekä Vuosaaren ja Metsäläntien sulatus- ja pudistusratkaisut.

Ranta-alueiden kunnostuksen määrärahaa toteutetaan Lapinlahden sairaalapuiston rantamuurin korjaus sekä jatketaan Suomenlinnan rantamuurien ja portaiden vaiheittaista korjausta. Käynnistyviä hankkeita ovat Pyörökivenpuiston tulvasuojelu, itäisen rantareitin rakennekorjaukset, Kirkonkylänkosken padon purku, Kuninkaankartanon saaren peruskorjaus sekä Kaitasaaren ja Aittasaaren tulvapenkereiden korotus. Lisäksi aloitetaan Jakomäen hiekkakuoppien ja Laajasalon rantareitin suunnittelu.

8 03 03 Yhteishankkeet Väyläviraston kanssa, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Yhteishankkeisiin Väyläviraston kanssa on osoitettu yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 1,5 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 50 %.

Merkittävimmät kohteet ovat Länsiväylän melusteiden, tukirakenteiden ja siltojen suunnittelu sekä Valtatie 1 Turunväylä-Huopalahdentien tiesuunnittelu. Lisäksi määrärahaa varaudutaan osallistumaan kaupungin maksuosuudella muiden yhteishankkeiden suunnitteluun ja selvityksiin. Kehä III välillä Ala-Tikkurila – Kalkkikallio melumuurin kunnostus on siirtynyt alkamaan vuonna 2026.

804 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 37,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 43,1 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 116 %.

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjaukseen on osoitettu 21,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 24,9 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 114 %.

Vuonna 2023 käynnistyneitä ja vuonna 2024 jatkuvia peruskorjaushankkeita ovat leikkipuisto Seppä Tehtaanpuistossa, Sibeliuksen puisto Taka-Töölössä ja Vaasanpuistikko Alppiharjussa. Leikkipuisto Maunula, leikkipuisto Ruoholahti ja leikkipuisto Rusthollari Vartiokylässä valmistuvat. Vuonna 2022 käynnistynyttä Kaisaniemenpuiston peruskorjausta jatketaan vaiheittain. Vuonna 2023 käynnistynyt laaja urakka kohteessa jatkuu vuodelle 2024.

Merkittävimpiä vuonna 2024 käynnistyviä peruskorjaushankkeita ovat leikkipuisto Sanna Pasilassa, leikkipuisto Viiri Pikku Huopalahdessa, Museonpuiston leikkipaikka Etu-Töölössä ja Ilveskorvenpuisto Vuosaaressa. Töölönlahden puistoalueen kehittämisen suunnittelua edistetään ja puistossa tehdään nopeita parantamistoimenpiteitä kesän 2024 aikana.

Vuonna 2024 käynnistyviä uudisrakentamishankkeita ovat Haaganpuronlehto Ruskeasuolla, Vallilanpuisto, Maatullinpuiston alue Tapulikaupungissa sekä Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentamisalueen puistot.

Luonnonsuojelualueinvestoinnit kohdistuvat uusien luonnonsuojelualueiden toteuttamiseen sekä nykyisten luonnonsuojelualueiden käyttöpaineiden haittojen ehkäisemiseen kuten opasteisiin, luontopolkujen kunnostuksiin ja katselulavojen toteuttamisiin. Luonnonsuojelualueille ja myös luontoarvojen turvaamiseen kohdistetuilla investoinneilla vastataan kaupungin strategian mukaiseen monimuotoisen luonnon suojelun ja vaalimisen tavoitteeseen.

Merellisen Helsingin strategiaa edistäviä puistohankkeita 2024 ovat mm. Merihaanpuiston ja Kirjanpuiston suunnittelu. Liikuntapaikoista ja ulkoilualueista merellisen Helsingin strategiaa tukevia hankkeita ovat mm. laitureiden uusimiset ja sähköistämiset. Muille talousarviokohdille sijoituvia merellisen Helsingin hankkeita ovat muun muassa Suomenlinnan rantarakenteiden korjaus sekä Lapinlahden sairaalapuiston rantamuurin korjaus.

Luontoarvojen turvaamiseen liittyvillä investoinneilla pyritään turvaamaan luonnon monimuotoisuus luonto- sekä puisto- ja virkistysalueiden käytön ja kulutuspaineen ollessa huomattavassa kasvussa. Samalla pyritään ehkäisemään vieraslajien leviämistä sekä varmistamaan liito-oravien yhteyksien oikea-aikainen, maankäyttöä tukeva toteutus. Luontoarvojen turvaamiseen liittyviä investointeja ovat muun muassa kurturuusun torjunta, pääosin Ida Ahlbergin puistoon sijoittuvan liito-oravayhteyden toteuttaminen sekä kulkijoita opastavat ja ohjaavat toimenpiteet. Luontoarvojen turvaamiseen liittyvät investoinnit kohdistuvat useammalle talousarviokohdalle.

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin on osoitettu yhteensä 15,2 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 18,2 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 120 %.

Merkittävimmät vuoden 2024 ulkoilualueinvestoinnit kohdistuvat liikuntapaikkojen ja kenttien peruskorjaukseen. Määrärahalla toteutetaan muun muassa Pirkkolan yleisurheilukentän perusparantaminen sekä käynnistetään Oulunkylän tekojäädan ja Herttoniemen liikuntapuiston peruskorjaus. Vuosaaren Heteniityn kentän alueen peruskorjauksen suunnittelu jatkuu. Lisäksi jatketaan tekonurmikenttien peruskorjauksia, lähiliikuntapaikkojen ja pienpelikenttien rakentamista sekä varaudutaan merellisen strategian saaristoinvestointeihin.

808 Projektialueiden infrarakentaminen (Kh)

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin, Läntisen bulevardikaupungin, Makasiinirannan sekä uusien projektialueiden infrarakentamiseen on kaupunginhallituksen käyttöön osoitettu määrärahaa yhteensä 127,5 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän yhteensä 124,7 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 98 %.

8 08 01 Projektialueiden esirakentaminen, täyttötöyt, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden esirakentamiseen on osoitettu yhteensä 63,6 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 60,4 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 95 %.

Länsisataman määrärahalla toteutetaan asuntotuotannon ja julkisen palvelurakentamisen vaatimaa esirakentamista pääosin Saukonlaiturin ja Melkinlaiturin alueilla. Ahdinaltaan alueen esirakentamisella mahdollistetaan alueen toimitilahankkeiden käynnistäminen taloussuunnitelmakaudella. Ahdinaltaan esirakentamisen määrärahan toteuma edellyttää asemakaavan lainvoimaistumista, ja tämänhetkinen aikataulu aiheuttaa epävarmuuksia määrärahan toteutumiseen ja aiheuttaa painetta tulevien vuosien budjetoinnille. Bunkkerin purkutyöt käynnistyvät. Hernessaarella jatketaan itärannan eroosiosuojausurakkaa ja kaupungin rakennusurakoiden edellyttämien massojen välivarastointia, lisäksi käynnistetään Löylyn edustan ruoppaus ja täyttötöiden urakka, mikäli massalogistiikka tämän mahdollistaa. Määrärahatarve on noin 2 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua suurempi.

Kalasataman määrärahalla jatketaan asuntotuotannon edellyttämää Nihdin alueen esirakentamista. Syksyllä on tarkoitus käynnistää Hermanninrannan esirakentaminen, mikä mahdollistaa alueen palvelurakennusten ja asuntotuotannon rakentamisen aloittamisen vuonna 2026. Hermanninrannan suunnitteluajankaus pohjanvahvistusten, pumppaamon ja rakenteiden osalta aiheuttaa epävarmuuksia urakan käynnistymiselle suunnitellussa aikataulussa sekä painetta tulevien vuosien budjetoinnille. Nihdissä sen sijaan esirakentamisen määrärahatarve on talousarviota suurempi. Myös Suvilahden maaperän puhdistamisen määrärahatarve on kasvanut talousarvioon nähden. Kalasataman määrärahalla mahdollistetaan myös Hanasaaren esirakentamisen suunnittelun alkaminen. Määrärahatarve vuodelle 2024 on lähestulkoon sama kuin talousarviossa on arvioitu.

Kruunuvuorenrannassa määrärahalta toteutetaan asuntotuotannon vaatimaa esirakentamista Kruunuvuoren ja keskus- ja palvelukorttelien alueilla sekä jatketaan Koirasaarten esirakentamista.

Pasilan projektialueella tehdään tulevien asunto- ja toimitilahankkeiden esirakentamiseen liittyviä pohjatutkimuksia ja pilaantuneiden maiden selvityksiä. Eteläisen Postipuiston esirakentamistyöt aloitetaan. Ratapihakortteleiden imeytysjärjestelmän rakentaminen aloitetaan. Eteläisen Postipuiston esirakentamisen toteumassa vuonna 2024 on epävarmuutta. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,8 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua suurempi.

Kuninkaankolmion määrärahalta toteutetaan Honkasuon alueelle sijoittuvan maakaasuputken siirto, sekä Kuninkaantammen alueella Pitkäkoskentie varrella olevan kerrostalon ja rivitalon purkaminen. Rakennusten purkubetoni hyödynnetään viereisen Kuninkaantammentien rakentamisessa.

Malmin määrärahalta edistetään Malminkentän logistiikka-alueen ja kierrätyskentän rakentamista, esirakentamisen koerakenteiden toteutusta sekä jatketaan asemakaava-alueiden esirakentamisen suunnittelua. Lisäksi suunnitellaan ja toteutetaan väliaikaiskäyttöä palvelevia reittiyhteyksiä ja toimintoja. Nallenrinteen katusuunnitelmapäätöksen valitus on hylätty korkeimmassa hallinto-oikeudessa 1.2.2024.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen -määrärahalta suunnitellaan Koivusaaren esirakentamista sekä laaditaan Östersundomin kaavoituksen edellyttämiä selvityksiä.

Läntisen bulevardikaupungin määrärahalta suunnitellaan maankäytön toteuttamisen edellyttämiä sähkönsiirtoratkaisuita sekä varaudutaan niiden toteuttamisen käynnistymiseen. Helsingin kaupunki ja Helen Sähköverkko Oy sopivat sähköverkkoon liittyvien muutosten toteutuksesta erillisellä toteutussopimuksella.

Makasiinirannan esirakentaminen rahoituksella edistetään Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin rakennesuunnittelua ja varaudutaan mahdolliseen esirakentamisen käynnistymiseen vuonna 2025 uuden arkkitehtuuri ja designmuseon ja Makasiinirannan eli Saaret-hankkeen edellyttämässä aikataulussa. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,2 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienempi.

8 08 02 Projektialueiden kadut, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Länsisataman, Kalasataman, Kruunuvuorenrannan, Pasilan, Kuninkaankolmion, Malmin, Makasiinirannan, Läntisen bulevardikaupungin sekä uusien projektialueiden katuihin on kaupunginhallituksen käyttöön vuodelle 2024 osoitettu määrärahaa yhteensä 54,2 miljoonaa euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Länsisataman määrärahoihin sisältyvät Salmisaaren, Hernesaaren, Ruoholahden, Telakkarannan ja Jätkäsaaren alueen katualueiden toteuttaminen. Katujen rakentamista jatketaan Melkinlaiturin ja Saukonlaiturin alueella, jossa toteutetaan rantarakenteita ja jatketaan Saukonkanavan rakentamista. Vuonna 2023 aloitetun Telakkarannan rantarakentamisen urakkaan sisältyvien rantarakenteen korjauksien osalta työt viivästyvät tarvittavan lupakäsittelyn vuoksi vuodelle 2025. Vuonna 2024 urakan määrärahoilla jatketaan vesihuoltotöitä ja nosturien kunnostustöitä. Katujen suunnittelua jatketaan Ahdinaltaan ja Melkinlaiturin alueilla. Ennusteeseen aiheuttaa epävarmuuksia käynnistettävien rakoiden valmistelun keskeneräisyys. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 2,1 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua pienempi.

Kalasataman määrärahaan sisältyvät katujen toteuttaminen Nihdissä, Capellanaukion rantaportaiden laajennus sekä katujen viimeistelytöitä Tukutorinkujalla, Työpajanpihalla sekä Nihdin pohjoisosassa. Hermanninrannan katujen suunnittelu jatkuu. Nihdin katujen sekä Työpajanpihan ja Tukutorinkujan rakentamisen määräraharave on suurempi talousarvioon nähden. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,0 miljoonaa euroa talousarviossa arvioitua suurempi.

Kruunuvuorenrannan projektialueen määrärahaan sisältyvät Kruunuvuorenrannan, Yliskylän ja Herttoniemen alueen Itäväylän yhteyden kadut. Kruunuvuorenrannassa rakennetaan Kruunuvuoren, Gunillankallion ja Koirasaarten katuja. Wiirikallion taideteos toteutetaan. Lisäksi Laajasalontien pohjoisosan bulevardisointia edistetään. Herttoniemessä käynnistyy Linnanrakentajantie välillä Hiihtomäentie-Abraham Wetterin tie, liittyvien katujen sekä Itäväylän ylittävien siltojen rakentaminen. Stansvikinkallion tilanne aiheuttaa suurta epävarmuutta Kruunuvuorenrannan katujen ennusteisiin.

Pasilan määrärahalta aloitetaan Eteläisen Postipuiston kaava-alueen katu- ja kunnallistekninen rakentaminen. Pohjoisessa Postipuistossa jatketaan katujen viimeistelytöitä ja Metsäläntien peruskorjausta. Keski-Pasilassa tehdään pieniä viimeistelytöitä. Veturitorin urakka valmistuu. Savonkadun ympäristön katujen ja yleisten alueiden suunnittelu aloitetaan. Eteläisen Postipuiston osalta ennusteessa on vuonna 2024 epävarmuutta, koska urakka alkaa syksyllä. Määrärahatarve vuodelle 2024 on noin 1,0 miljoonaa talousarviossa arvioitua pienempi.

Kuninkaankolmion määrärahalta toteutetaan Kuninkaantammen ja Honkasuon katuja. Katurakentamisella luodaan edellytykset asuntorakentamisen käynnistämiseksi Kuninkaantammentien ympäristön kaava-alueella.

Kuninkaantammen ja Honkasuon katualueiden viimeistely pääosin siirtyy asuntotonttien rakentamisen viivästymisestä johtuen.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen määrärahalla jatketaan Koivusaaren suunnittelua.

Malmin määrärahalla rakennetaan Ilmasillantien asemakaava-alueen katuja. Lisäksi suunnitellaan katuja Lentoasemankortteleiden kaava-alueella asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Lentoasemakortteleiden katusuunnitelmapäätökseen liittyy suuri valitusriski, mikä voi viivyttää rakentamisen käynnistymistä. Nallenrinteen katusuunnitelmapäätöksen valitus on hylätty korkeimmassa hallinto-oikeudessa 1.2.2024.

Läntisen bulevardikaupungin alueella Pitäjänmäen sähköaseman alueen katusuunnittelu jatkuu.

8 08 03 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Projektialueiden puistoihin ja liikunta-alueisiin on osoitettu yhteensä 9,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän yhteensä 10,1 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 104 %.

Länsisataman puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla jatketaan Hyväntoivonpuiston sekä Jätkäsaaren liikuntapuiston toteutusta sekä korjataan Saukonpaadenpuiston rakenteita. Melkinlaiturin alueen puistoja suunnitellaan.

Kalasadaman puistojen määrärahalla rakennetaan Loviseholminpuisto valmiiksi. Kertosäkeenpuistoa, Iskelmäpuistoa ja Hermannin rantapuiston eteläosaa suunnitellaan Hermanninrannan alueella.

Kruunuvuorenrannan puistot ja liikunta-alueet-määrärahalla rakennetaan Kruunuvuorenrannan liikuntapuisto valmiiksi. Kruunuvuoren viheralueita ja Haakoninlahdenpuistoa rakennetaan. Kruunuvuorenrannan esteetöntä uimarantaa suunnitellaan osaksi uudelleen. Stansvikin kartanopuiston reittiverkoston toteutus alkaa. Lisäksi pyritään edistämään alueen viherrakentamista pienin toimenpitein ja uudet asukkaat huomioiden.

Pasilan puistot -määrärahalla jatketaan Halkopiipunkallion ja Höyrypuiston suunnittelua Ratapihakortteleissa sekä Eteläisen Postipuiston puistojen suunnittelua. Pohjoisessa Postipuistossa aloitetaan puisto- ja viherrakentaminen Kollikalliolla ja Metsäläntien suojaviheralueella.

Malmin puistot -määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden puistoalueita maakaasun runkoputken siirron jälkeisillä maisemointitöillä. Nallenrinteen puiston rakentaminen aloitetaan. Nallenrinteen alueelle toteutetaan liito-oravasilta. Lentoasemakorttelien puistojen ja viheralueiden suunnittelua jatketaan. Lisäksi Malminkentän alueelle toteutetaan väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevaa ympäristön viihtyisyyden parantamista.

Kuninkaankolmion puistoista rakennetaan Kuninkaantammen alueella Ellen Thesleffin puistoa, ja Honkasuolla Perhosniityn puiston viimeistelyä sekä Leiripuisto että Naapuripellonpuisto. Muilta osin puistojen rakentaminen odottaa viereisten tonttien rakentumista.

809 Kaupunki uudistus

Kaupunki uudistusalueiden yleisten alueiden suunnitteluun ja toteutukseen on osoitettu 15,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 16,3 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 103 %.

Kaupunki uudistusalueille kohdennettavat investoinnit ovat edellytys alueiden asuntokannan 2 % vuosittaiselle lisäämiselle, näkyvien muutosten toteuttamiselle sekä turvallisuuden ja alueiden viihtyisyyden parantamiselle. Kaupunki uudistusalueiden investoinneilla tuetaan kaupunkistrategian mukaista asuntotuotantotavoitetta, elinvoiman kasvua, asuinalueiden eriytymisen ehkäisyä sekä tavoitetta, että kaikkialla kaupungissa on mahdollista elää turvallista ja viihtyisää elämää positiivisesti omaleimaisissa kaupunginosissa.

Kaupunki uudistusalueiden määrärahat käsittävät katu- ja puisto- sekä liikunta- ja esirakentamishankkeita.

8 09 01 Malminkartano-Kannelmäki

Malminkartano – Kannelmäen kaupunki uudistusalueella käynnistetään vuonna 2024 vaihteittainen Pihkatien alueen katujen ja puistojen rakentaminen. Vuonna 2023 alueella käynnistyneen Pelimannintien alueen katujen rakentamisen ja peruskorjauksen jatko siirtyy kiinteistöjen rakentamiseen liittyvistä syistä vuodelta 2024 vuodelle 2025. Esirakentamisen rahoituksella toteutetaan merkittäviä julkisten rakennusten purkuja Malminkartanon alueella mm. Apollon yhteiskoulun ja Kannelmäen peruskoulun purku.

Malminkartanon aseman pohjoispuolen ehostustoimenpiteitä suunnitellaan mm. Tuohi- ja Kehruuaukioilla sekä suunnitteluun nostetaan myös alueen valmistelussa olevasta yleisten alueiden suunnitelmasta enna-koivasti

peruskorjaustarpeessa oleva leikkipaikka Pakarintuvanpuisto sekä liikenneturvallisuuden paikallisia parannustarpeita. Malminkartanonhuipun suunnittelu käynnistetään.

8 09 02 Malmi

Malmin kaupunkiuudistusalueen yleisiä alueita toteutetaan maankäytön muutosten mukaisesti ja eri palveluhankkeiden ja täydennysrakentamisen osoittamassa aikataulussa.

Vuonna 2024 Malmin kaupunkiuudistusalueella rakennetaan Longinojanpuistoa sekä jatketaan leikkipuiston Filpuksen peruskorjausta. Alueella myös jatketaan Ala-Malmin puiston ja Ylä-Malmin torin peruskorjauksen suunnittelua sekä aloitetaan Pikitehtaankortteleiden esirakentaminen.

8 09 03 Mellunkylä

Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella kehitetään Mellunmäen metroaseman aluetta alueelliseksi kesukseksi ja merkittäväksi julkisen liikenteen solmukohtaksi. Alueella varaudutaan Länsimäentien alueen uudistamiseen ja siitä aiheutuviin johtosiirtoihin Vantaan ratikka -päätöksen pohjalta.

Vuonna 2024 Mellunkylän kaupunkiuudistusalueella viimeistellään leikkipuisto Mellunkylä, rakennetaan Kivikon liikuntapuiston lähiliikuntapaikka ja jatketaan Ojapuiston liikuntapuiston suunnittelua. Lisäksi varaudutaan Ojapuiston esirakentamisen alkamiseen ja Aartenetsijätien johtosiirtoihin.

8 09 04 Meri-Rastila

Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueella mahdollistetaan alueen uudistaminen ja täydennysrakentaminen länsi- ja itäosan asemakaavojen mahdollistamien maankäytön muutoksien pohjalta.

Meri-Rastilan länsiosan katusuunnittelua jatketaan ja itäosan katusuunnittelu alkaa. Haruspuistoa suunnitellaan, ja puiston rakentaminen käynnistyy koira-aitauksen siirrolla ja puistoreitin toteutuksella. Iso Kallahdenpuiston ja Pohjavedenpuiston suunnittelu alkaa.

810 Suuret liikennehankkeet

Suuriin liikennehankkeisiin on osoitettu vuodelle 2024 määrärahaa yhteensä 93,0 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 95,6 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 103 %.

Määräraha mahdollistaa käynnissä olevat raideliikennehankkeet; Kruunusillat hankekokonaisuuden, Kalasatamasta Pasilaan johtavan raitiotien, Sörnäistentunnelin pohjoisen suuaukon rakentamisen Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen yhteydessä sekä Länsi-Helsingin raitiotien liittyvät hankkeet.

8 10 01 Kruunusillat

Kruunusillat -hankekokonaisuudelle on osoitettu yhteensä 72,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 74,7 miljoonaa euroa. Ennustettu käyttöaste on 104 %.

8 10 01 01 Perushanke

Kruunusillat -määrärahalla toteutetaan uusi raitiotie- sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteys Laajasalosta Hakaniemeen Korkeasaaren ja Kalasataman (Nihti) kautta. Toteuttamiskustannuksiin osallistuu Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy joukkoliikenteen kustannusosuudella.

8 10 02 02 Liittyvä esirakentaminen

Hakaniemenrannan alueella tehdään tarvittavia johtosiirtoja, ruoppauksia ja täyttöjä sekä rantamuurirakenteita, jotka mahdollistavat uuden asemakaava-alueen toteuttamisen. Tämän lisäksi esirakentamista tehdään Nihdin alueella. Lisäksi määrärahoilla puhdistetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa alueen pilaantunutta maaperää.

8 10 01 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Hakaniemen alueella jatketaan katualueilla maankäytön muutoksista johtuvaa rakentamista. Uusi Hakaniemensilta valmistuu. Korkeasaarella rakennetaan Mischan ja Maschan aukiota, ja Kruunuvuorenrannassa rakennetaan Koirasaarentietä.

8 10 02 Kalasatamasta Pasilaan raitiotie

Kalasatamasta Pasilaan raitiotiehankeelle on osoitettu yhteensä 8,8 miljoonaa euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Kalasatamasta Pasilaan -hanke sisältää Kalasataman raitiotien toteuttamisen sekä raitiotietä ympäröivien alueiden katu-, puisto- ja esirakentamista. Merkittäviä hankkeeseen sisältyviä kohteita ovat mm. Nihdin esi- ja katurakentaminen, Hermannin rantatien peruskorjaus, Vallilanlaakson puiston rakentamistyöt sekä raitiotie- ja katujärjestelyt Pasilassa. Uuden raitiotieyhteyden ja hankekokonaisuuden on tarkoitus valmistua vuoden 2024 aikana. Nihdissä hanke toteuttaa raitiotien itä-länsisuuntaisen osuuden, jota myös Kruunusillat-raitiotie käyttää.

8 10 02 01 Liittyvä esirakentaminen

Hermannin rantatien rakentaminen jatkuu ja pilaantunutta maaperää kunnostetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

8 10 02 02 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Vuonna 2024 katurakentamien Hermannin rantatien keskivaiheilla sekä puistorakentaminen Vallilanlaaksossa jatkuvat.

8 10 03 Sörnäistentunneli

Sörnäistentunnelin toteutukseen on osoitettu vuodelle 2024 10,6 miljoonaa euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Määrärahalla mahdollistetaan Sörnäistentunnelin pohjoisen suuaukon rakentaminen Kalasatamasta Pasilaan -hankeen yhteydessä samaan aikaan Hermannin rantatien kanssa. Sörnäisten tunnelin rakentamisen jatkoon on varauduttu talousarviossa 10-vuotisen investointiohjelmakauden lopulla. Mahdollisuutta toteutuksen aikaistamiseen selvitetään.

8 10 04 Länsi-Helsingin raitiotiet

Länsi-Helsingin raitiotien toteutukseen on osoitettu vuodelle 2024 1,5 miljoonaa euroa, joka ennustetaan käytettävän täysimääräisesti.

Länsi-Helsingin raitiotiet -hanke sisältää Vihdintien pikaraitiotien sekä läntisen kantakaupungin uusien raitiotieosuuksien raitinfraktuurin ja niiden edellyttämän katurakentamisen toteuttamisen sekä läntisen bulevardikaupungin aluerakentamiseen liittyviä investointeja Huopalahdentien, Haagan ympyrän ja Vihdintien alueella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi hankkeen toteuttamisen 20.1.2021.

8 10 04 01 Perushanke

Perushanke sisältää raitiotien raitinfran, radan sähkö- ym. järjestelmät, raitiotien pohjanvahvistukset, johtosiirrot sekä raitiotien edellyttämän katurakentamisen ja kadunvarsipysäköinnin järjestelyt kantakaupungissa, Lassilassa ja Kannelmäen alueella. Hankkeeseen liittyvä katurakentaminen läntisen bulevardikaupungin alueella on kohdan 8 10 04 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät alla.

8 10 04 02 Liittyvä esirakentaminen

Raitiotien toteuttamisedellytyksenä Vihdintien ja Haagan ympyrän alueella on nykyisten voimalinjan ilmajohtojen purkaminen ja korvaavien maakaapeleiden toteuttaminen. Raitiotiehankeeseen yhteydessä toteutetaan Vihdintien, Haagan ympyrän ja Huopalahdentien alueella ilmajohdot korvaavien maakaapeleiden kaapelireiitit siltä osin, kun tulevat kaapelireiitit sijoittuvat raitiotiehankeeseen yhteydessä rakennettavalle katualueelle. Läntisen bulevardikaupungin esirakentamisessa on osoitettu määrärahat sähköverkkosuunnittelun suunnittelulle ja toteutuksen käynnistymiselle.

8 10 04 03 Liittyvät kadut ja liikenneväylät

Raitiotiehankeeseen katurakentaminen sisältää läntisen bulevardikaupungin alueella uuden bulevardikadun rakentamisen Huopalahdentien, Vihdintien ja Haagan ympyrän alueella. Uusien katujärjestelyiden toteuttaminen on edellytys Länsi-Helsingin raitioiteille. Vuoden 2024 aikana käynnistetään bulevardikatujen katusuunnittelu.

Irtain omaisuus, arvopaperit ja muu pääomatalous**805 Irtain omaisuus****8 05 03 Kaupunkiympäristön toimiala**

Tulosbudjetissa on vuodelle 2024 irtaimen omaisuuden määrärahaa 6,887 miljoonaa euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 6,077 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tietotekniikkamäärärahoja on käytettävissä 5,789 miljoonaa euroa, johtuen vuoden 2023 arvioitua käyttöä suuremmasta toteumasta, näistä ennustetaan toteutuvan 5,690 miljoonaa euroa.

Määrärahalla varmistetaan jo käynnistyneiden järjestelmäkehitysten jatko ja aloitetaan toimialan toiminnan kannalta välttämättömien teknisesti vanhentuneiden tietojärjestelmien korjausvelan vähentäminen. Näiden lisäksi isoimpia kehittämisen kokonaisuuksia ovat lainsäädännön vaatimuksista tulevat muutokset sekä toiminnan muutoksista aiheutuvat ja strategiasta syntyvät uudet ICT-projektitarpeet. ICT-allianssimallilla pyritään käynnistämään 2024 sopimuskumppaneiden kilpailutuksella ja vuosina 2025–2029 hyödyntämään digitiekartan mukaisten palveluiden kehitystä. Lisäksi yksi merkittävimmistä uudistuskohdeista on tulevien vuosien aikana pysäköinninvalvonnan järjestelmäusinta sekä Kaavapino 2.0 jatkokehitysvaiheen käynnistys. Myös alueiden käytön ja valvonnan Allu-järjestelmän teknistä toteutusta jouduttaneen nykyaikaistamaan. Lisäksi Facta kuntarekisterijärjestelmän uusiminen tulee ajankohtaiseksi seuraavan kolmen vuoden aikana.

Irtaimen ICT-investointien määrärahasta on siirretty 1 miljoonaa euroa talousarviokohdalle 31001 Kaupunkirakenne ja hallinto. Tavoitteena on parantaa ICT-hankkeiden resurssointia ja varmistaa näin hankkeiden sujuva läpivienti toimialalla.

806 Arvopaperit**8 06 01 HITAS-osakkeiden hankkiminen, Kyhk käytettäväksi**

Talousarviossa Hitas-osakkeiden ostoihin on osoitettu 1 miljoonan euron määräraha, joka arvioidaan käytettävän vuonna 2024.

807 Muu pääomatalous**8 07 51 Rakennusten ja osakkeiden myyntitulot**

Vuonna 2024 kiinteistöjä ja osakehuoneistoja arvioidaan myytävän 20 miljoonalla eurolla, josta muuhun pääomatalouteen kirjataan tasearvon mukaiset 8 miljoonaa euroa. Erotuksena syntyvät myyntivoitot kirjataan talousarviokohtaan Kaupunkirakenne.

Taloussuunnitelmavuosina 2025–2026 myyntitulojen arvioidaan olevan 10 miljoonaa euroa vuodessa, josta myyntivoittojen osuuden arvioidaan olevan 5 miljoonaa euroa vuodessa.

Myytävät kohteet ovat pääosin pienrakennuksia tai kohteita, joissa palvelutuotanto on loppunut. Myyntikohteiden valinnan lähtökohtana on korjausvelan ja korjaustarpeen sekä ylläpitokustannusten pienentäminen ottaen huomioon myös kohteista mahdollisesti saatavat vuokraustuotot.

Kiinteistöjä ja osakehuoneistoja ennustetaan myytävän suunnitellusti.

8 07 53 Väestönsuojakorvaukset

Väestönsuojakorvauksia arvioidaan perittävän 0,1 miljoonaa euroa.

Arvio talousarviovuoden tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja hallintatoimenpiteistä.**Maka:**

Markkinatilanteen riskit ovat merkittäviä, mutta niitä on ennakoitu jo tavoitteenasetannassa. Tavoitteita on terävöitetty ja selkeytetty siten, että kuvataan tarkemmin niitä asioita, joihin kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa. Kaupunki onnistuu turvaamaan kasvun edellytyksiä, mutta ei voi suoraan vaikuttaa heikkoon markkinatilanteeseen ja asuntorakentamisen aloituksiin. Suunnittelussa varaudutaan turvaamaan hyvät edellytykset rakentamisen ripeälle palautumiselle markkinatilanteen parantuessa.

Liikenteen osalta riskinä on, ettei Helsinki saavuta liikenteen päästövähennystavoitteita. Eri kulkumuotojen edellytyksiä kehitetään tavoitteellisesti siten, että kestävien kulkumuotojen olosuhteet suhteellisesti parantuvat.

Palu:

Yhteiskunnalliset laajemmat häiriötilanteet aiheuttavat riskin, johon palvelukokonaisuuden toiminnot ovat valmistautuneet. Operatiivisessa toiminnassa ICT-projektien viivästykset ja vanhentuvat tietojärjestelmät aiheuttavat riskin, joka voi eskaloituessaan vaarantaa lakisääteisten tehtävien suorittamisen. Monessa palvelussa henkilöstön saatavuus, kuormitus ja riittävä osaaminen sekä vaativat henkilöstötilanteet haastavat toimintaa ja selkeitä prosesseja henkilöstöpalveluilta tarvitaan. Rakentamisen matalasuhdanne vaikuttaa laskutettavan työn määrään ja sitä kautta toiminnan tuottoihin erityisesti rakennusvalvonnan ja kaupunkimittauksen osalta. Tähän on kuitenkin valmistauduttu jossain määrin jo toimintasuunnitelmissa ja budjetissa.

Rya:

Aikataulu- ja kustannusriskit ovat kohonneet kaikissa rakentamishankkeissa johtuen urakoitsijoiden kohonneesta konkurssiriskistä vallitsevassa taloustilanteesta. Rakentamiskustannusten korkea taso pääkaupunkiseudulla nostaa toimitilojen rakentamisen kustannuksia, toisaalta vallitseva markkinatilanne on kasvattanut kilpailua, mikä näkyy jonkin verran hillitsee kustannuksia. Kaupungin palveluverkkosuunnittelun keskeneräisyys aiheuttaa riskejä toimitilojen kustannustehokkaalle toteuttamiselle.

Vallitsevasta markkinatilanteesta johtuen kaupungin rakennuttamia hitas- ja asumisoikeusasuntoja on myymättä, myynnit etenevät hitaasti ja kauppoja perutaan. Toisaalta pientä piristymistä on nähtävillä asuntomarkkinassa uusissa vetovoimaisten alueiden kohteissa. Korkotaso hidastaa myös kaupungin omistamien tarpeettomien tilojen myyntiä. Myymättömien asuntojen ja kiinteistöjen kulut jäävät kaupungin vastuulle siihen asti, kunnes ne saadaan myytyä.

Asuntotuotannon tuotantotavoitteen merkittävin riski on kohtuuhintaisen asuntotuotantoon soveltuvien rakentamiskelpoisten tonttien riittävyys ja hallitusohjelmaan kirjattujen ARA-tuotantoa rajoittavien päätösten toimeenpano.

Käynnissä olevista infratyömaista aikataulu- ja kustannusriskejä on erityisesti Mannerheimintien peruskorjaustyöstä tehtyjen valitusten takia sekä Kruunuvuorensillassa.

Talveen liittyy lumen määrän lisäksi useita merkittäviä riskejä, kuten rakenteiden rikkoutuminen ja kasvillisuuden vaurioituminen. Talveen liittyvien riskien kustannukset ovat suuret ja riskin toteutumista ja suuruutta ei voida ennustaa tarkasti ennen sen toteutumista. Talviriskejä pyritään hallitsemaan lumen vastaanottokapasiteetin nostamisella ja suunnitelmallisella talveen varautumisella.

Kuvaus strategisten tavoitteiden toteutumisen edistymistä ennustekaudella**Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua**

- Hiilineutraali Helsinki -työn tilannekatsaus on esitelty kaupunginhallitukselle helmikuussa ja uusien vuoden 2024 toimenpiteiden toteuttaminen on käynnissä.
- Sähköautojen latauspisteverkoston laajentamista kehitetään ja käynnissä on selvitystyö nykyisen mallin kehittämiseksi yleisille alueille rakennettavien latauspisteiden osalta. Kaupungin omien sähköautojen latauspisteverkoston laajentamismahdollisuuksia selvitetään parhaillaan.
- Liikenteen uusien mahdollisten toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan kevään aikana.

- Hiilinielujen laskentaan on kehitetty menetelmä, jonka mukaan kaupungin hiilinielut ovat 73,3 kt CO₂, joista 97 % metsissä.
- Kaupungin hiilivarastojen lisäämisen keinoista on käynnissä esiselvitys.
- Kantakaupungin hydrologisen mallin rakentaminen on käynnistymässä ja sitä tullaan hyödyntämään rankkasadesuunnitelmatyön eteenpäinviemisessä.
- Hellesuunnitelmatyön esiselvitys on tekeillä.
- Tonttikohtaisen viherkertoimen päivitys on käynnistymässä
- Ulkovalaisimien vaihtaminen LED-valaisimiksi jatkuu ja tuottaa kasvavia säästöjä energiakustannuksissa.
- Omassa asuntotuotannossa ja peruskorjauksissa panostetaan uusiutuvan energian käyttöön huomioimalla energialähteiden elinkaarikustannukset. Maalämpöä käytetään ensisijaisena lämmitysmuotona.
- Rakennusten ja yleisten alueiden rakennuttamisessa huomioidaan Green Deal -sopimuksen vaatimukset.
- Kiertotaloutta on edistetty vahvistamalla maamassojen ja materiaalien hyötykäyttöä rakentamisessa.
- Viiden uuden luonnonsuojelualueen perustaminen on aloitettu ja aikataulutettu. Luonnonsuojeluohjelman valmistelu vuosille 2025–2034 edennyt hyvin, samoin ympäristötilaston kehitys. Ympäristönsuojelun tavoitteet vuoteen 2040 päätetty kaupunginhallituksessa 11.3.2024.
- LUMO-ohjelma ja Itämeren suojeluun tähtäävät toimet etenevät suunnitellusti.
- Pölyttäjät kaupungissa –oppaan valmistelu etenee suunnitellusti
- Yleiskaavan toteuttamisohjelman päivitys, jonka yhtenä tavoitteena on kasvun ja luonnon yhteensovittaminen, etenee suunnitellusti

Vastuullinen talous kestävän kasvun perustana

- Hankintojen toimintaperiaatteiden ja mittaamisen projekti on käynnistetty.
- Esihenkilötyön hallinnollisen kuorman vähentämiseen tähtäävien projektien toteutusta jatketaan. Työsuhteen elinkaarta koskeva toimintamalli on määritelty ja toimialayhteiset perehdytysmateriaalit projekti etenee sisällöntuotannon osalta.
- HR-kokonaisjärjestelmäuudistuksen valmistelu etenee kaupunkiyhteisessä aikataulussa. Toimialalla hanketta on valmisteltu resurssisuunnittelun osalta.
- Ammattimaista ja taloudellisesti kestävästä kaupungin omaisuuden hallintaa on kehitetty sekä yleisten alueiden että rakennusten osalta. Yleisten alueiden osalta Herttoniemen alueella on käynnissä tilannenäkymäpilotti ja asiakaskyselyanalyysi ja palvelutilojen osalta panostetaan ennakoivaan, ammattimaiseen ja pitkäjänteiseen kiinteistönpitoon.
- Tuottavuusohjelman toteuttamista on jatkettu toimialalla palveluiden ja toimintojen tuottavuustarkasteluilla ja tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä toimeenpantu onnistuneesti jokaisessa palvelukokonaisuudessa.
- Asuntojen vuokrausaste on 89,95 %. Työsuhdeasuntojen uudelleenorganisointi käynnistetty.

Taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistaja

- Tapahtumien luvitus on edennyt suunnitellusti. Tapahtumallisuutta edistetään muun muassa luvitusta kehittämällä ja resursoimalla, mutta kansalliseen ”yhden luukun” -asiointiin pyrkivän Luvat ja valvonta -kerroksen (TEM) käyttöön otossa haasteita, jotka selvityksessä.

Helsinkiäisten hyvinvointi ja terveys paranevat

- Asunottomuutta on pyritty vähentämään mm. asukasvalintakriteerein, asumisneuvonnalla ja tukiasuntojen kohdentamisella niitä tarvitseville.

Helsingin kaupunginosien omaleimaisuutta ja turvallisuutta vaalitaan

- Kaupunkiuudistusalueilla on panostettu erityisesti turvallisuudentunteen ja viihtyisyyden parantamiseen.
- Yleisillä alueilla on jatkettu roskaisuuden tason seuraamista, tavoitteena on varmistaa, että puhtaanapidon taso paranee. Toimialat ylittävä yhteistyö Sympisten ympäristöjen puhtaanapidon tehostamiseksi on aloitettu. Toimenpiteiden konkreettinen toteutus alkaa kevään edetessä.
- Ulkovalaisimien vaihtaminen led-valaisimiksi jatkuu ja valaisinvaihtoja ja –saneerauksia kohdennetaan erityisesti kaupunkiuudistusalueille.
- Kaupungin omistamien tilojen huoltopyyntöjen korjausten vasteaika on nopeutunut viime vuoteen verrattuna. Vasteaika ei kuitenkaan vielä vastaa sopimuksissa edellytettyä aikaa, joten valvontaa tehostetaan.

Toimiva ja kaunis kaupunki

- Omassa asuntotuotannossa tullaan jäämään tälle vuodelle asetetusta määrällisestä 2000 asunnon tavoitteesta, ennuste on, että tänä vuonna aloitetaan 1089 asunnon rakentaminen ja valmistuu 496

asuntoa. Koska myös muu asuntorakentaminen on hidastunut merkittävästi, on mahdollista, että oman asuntotuotannon osuus on tänä vuonna kuitenkin tavoitteen mukaisesti 25 % kokonaisasuntorakentamisen määrästä. Ensimmäisen kvartaalin aikana on omassa asuntotuotannossa aloitettu 128 uuden asunnon rakentaminen.

- Kasvavan kaupungin paikkatietoperustan, terveellisyden ja turvallisuuden takaavat viranomaistoimet ovat toteutuneet tavoitteiden mukaan. Rakentamisen suhdannetilanne on vähentänyt jonkin verran rakentamiseen liittyviä lupia ja viranomaistoimia, kuten rakennuslupia ja kaupunkimittauksen suoritteita.
- Luovutuskelpoisten tonttien määrä (8000 asuntoa vastaava määrä) toteutuu.
- Katusuunnitelmien valmistuminen hyvissä ajoin toteutuvia investointeja varten etenee tavoitteellisesti
- Asemakaavoitetusta kerrosalasta valtaosa sijoittuu tavoitteen mukaisesti asemanseuduille ja muille keskeisille sijainneille raideliikenneverkoston tuntumaan
- Valmistelussa olevat osayleiskaavat etenevät suunnitellusti

Älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta

- Tilapäisten liikennejärjestelyiden asukastyytyväisyyden lähtötilanne on selvitetty eri kulkumuotojen osalta.
- Pysäköinninvalvonta on tehostunut ja tuottavuus parantunut.

Älykästä Helsinkiä johdetaan tiedolla ja digitalisaatiota hyödyntäen

- Toimialan digitalisaation tiekartan painopisteiden toteutuksen ohjaukseen määritellyt ryhmät ovat aloittaneet toimintansa sekä ryhmien toimintaa ja tavoitetta täsmennetty.
- Asiakastyytyväisyyteen ja sen johtamiseen on panostettu erityisen paljon. Oman asuntotuotannon asiakastyytyväisyyskyselyn uudistaminen on aloitettu yhteistyössä Hekan ja Hason kanssa, tavoitteena saada vertailukelpoisempaa tietoa asiakastyytyväisyydestä eri hallintamuodoista.
- Yleisten alueiden osalta tavoitellaan erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden tyytyväisyyden kasvua erityisesti talviaikana sekä työmaiden ympäristössä olevilla poikkeusreiteillä.
- Johtamisen ja toiminnan suunnittelun avuksi on luotu tilannekatsausraportteja tässä vaiheessa mm asukastyytyväisyydestä ja asuntotuotannosta PowerBi työkalulla.
- Digitaalisten kaksosten ja kaupunkitietomallin kehitys etenee suunnitellusti luoden perustaa tietomallipohjaiseen viranomaistoimintaan.
- Asiointiin liittyvän asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäviä toimia jatkettu monissa palveluissa. Tehdyissä kyselyissä lupiin ja valvontaan liittyvän asiointiin asiakastyytyväisyys on osoittautunut pääosin hyväksi.
- Palautejärjestelmän datasta on tuotettu johdolle näkymä, jonka avulla johto pystyy analysoimaan palautetrenejä mm. alueittain ja teemoittain.

LIITTEET

- Liite 2 Käyttötalouden euromääräinen ennuste talousarviokohdittain
- Liite 3 Investointien euromääräinen ennuste talousarviokohdittain
- Liite 4 Ennuste sitovien toiminnan tavoitteiden toteutuminen
- Liite 5 Ennuste muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen
- Liite 6 Yleisten alueiden kunnossapidon sopeuttamistoimet